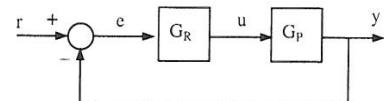

Uppgift 1

Sambandet mellan signalerna e , u och y i figuren till höger beskrivs av följande:

$$5\dot{y} + 10y = 2u$$

$$u = 20 \cdot e$$

Bestäm utsignalen $y(t)$ då insignalen $r(t)$ är ett steg med steghöjden 3. **2p**

Uppgift 2

En industriell givare har överföringsfunktionen:

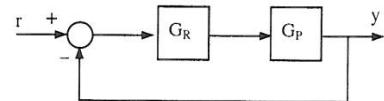
$$G(s) = \frac{K}{1+Ts}$$

Då insignalen till givaren ändras stegformat tar det 40 sekunder för utsignalen att nå upp till 80 % av sitt slutvärde. Bestäm analytiskt (ej grafiskt) givarens tidskonstant T . **1p**

Uppgift 3

En process har följande överföringsfunktion:

$$G_P(s) = \frac{20 \cdot e^{-s}}{(1+2.5s)^2}$$

- a) Rita ett Bodediagram för processen **2p**
- b) Processen kopplas in i ett reglersystem enligt figur till höger.
Dimensionera en PI-regulator till processen enligt Ziegler-Nichols svängningsmetod. **1p**

Uppgift 4

- a) Snabbhet och stabilitet är två viktiga egenskaper hos ett reglersystem.
Hur ändrar sig vanligtvis dessa två egenskaper hos ett reglersystem då man minskar integrationstiden T_I i en PI-regulator **1p**
- b) Vad menas med kaskadreglering?
Rita ett blockschema och förklara **1p**

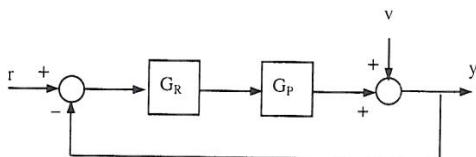
Uppgift 5

Reglersystemet i figuren till höger påverkas av en sinusformad störning v med frekvensen 0,2 rad/s och amplituden 8,0 enheter.
I figuren gäller:

$$\begin{aligned} v &= \text{störsignal} \\ r &= \text{referenssignal ("börvärde")} \\ y &= \text{utsignal} \end{aligned}$$

$$G_P(s) = \frac{10}{(1+4s)}$$

$$G_R = 2\left(1 + \frac{1}{3s}\right)$$

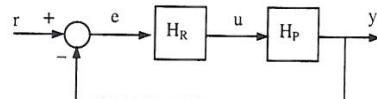
- Beräkna hur stor amplituden blir hos den sinusformade komponenten i utsignalen y som blir följen av den aktuella störningen? **2p**
- Hur kan man (åtminstone idealt) helt eliminera störningens inverkan på utsignalen?
Rita ett blockschema som visar hur man brukar åstadkomma detta och beräkna överföringsfunktioner i införda nya block så att störningens inverkan på utsignalen helt elimineras. **1p**

Uppgift 6

Med hjälp av parametrisk identifiering har man kommit fram till att följande differensekvation beskriver processen H_p i figuren väl:

$$y(k) = 0.8y(k-1) + 2u(k-2)$$

Man önskar reglera processen med en tidsdiskret P-regulator med överföringsfunktionen:

$$H_R(z) = K_R$$

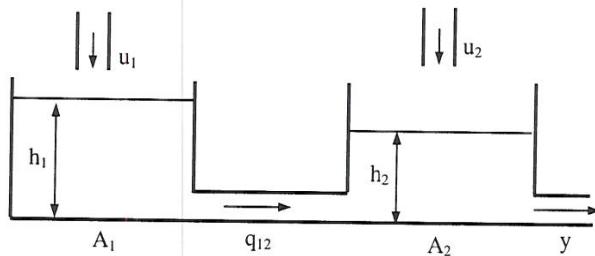
Bestäm hur stor den positiva konstanten K_R maximalt får vara om reglersystemet ska vara stabilt. **3p**

Uppgift 7

En process med överföringsfunktionen: $G_P(s) = \frac{e^{-6s}}{s}$ skall regleras med en tidsdiskret

polplaceringsregulator dimensionerad så att det slutna reglersystemet har alla poler i origo. S k dead beat. Dimensionera en polplaceringsregulator som har samplingsintervallet 3 sekunder. Styrsignalen som ska styra processen antas vara konstant mellan samplingstidpunkterna.

Rita ett blockschema över det beräknade reglersystemet med överföringsfunktioner tydligt utsatta i respektive block. **3p**

Uppgift 8

Figuren ovan visar 2 stycken vattentankar sammankopplade med ett rör.

Tankarna har areorna A_1 resp A_2 [m^2] och vattenstånden är h_1 resp h_2 [m].

De variabla tillflödena är u_1 resp u_2 [m^3/s] och utflödet y [m^3/s] mynnar med ett fritt utlopp från tank 2. Flödena q_{12} och y antas proportionella mot respektive tryckskillnader över resp rör med proportionalitetskonstant k [m^3/s per meter vattenpelare]

Härled en linjär tillståndsmodell för systemet i figuren ovan. D v s välj tillståndssstorheter och bestäm matriserna "ABCD". Insignaler är inflödena $u_1(t)$ resp $u_2(t)$ och utsignalen är utflödet y . 3p

Tentamen Dyn. system med regler teknik McI-2 2004-08-20

$$1) \quad Y(s)\{5s+10\} = 2 \cdot U(s) \Rightarrow G_p(s) = \frac{2}{5s+10}$$

$$U(s) = 20 E(s) \Rightarrow G_R(s) = 20$$

$$G_{tot}(s) = \frac{Y(s)}{R(s)} = \frac{G_p G_R}{1 + G_p G_R} = \frac{1}{\frac{1}{G_p G_R} + 1} = \frac{1}{\frac{5s+10}{40} + 1} = \frac{40}{5s+50} = \frac{8}{s+10}$$

$$R(s) = \frac{3}{s} \Rightarrow Y(s) = \frac{24}{s(s+10)}$$

$$\underline{\underline{y(t)}} = 24 \frac{(1 - e^{-10t})}{10} = \underline{\underline{2,4(1 - e^{-10t})}} \quad t \geq 0$$

$$2) \quad G(s) = \frac{Y(s)}{X(s)} = \frac{K}{1+Ts}$$

$$X(s) = \frac{1}{s} \Rightarrow Y(s) = \frac{K}{s(1+Ts)}$$

$$y(t) = K(1 - e^{-\frac{t}{T}}) \quad t \geq 0$$

$$G_{1,rd} \quad y(40) = K \cdot 0,80$$

$$\therefore 1 - e^{-\frac{40}{T}} = 0,8 \Rightarrow \underline{\underline{T = -\frac{40}{\ln 0,2} = 24,9 \text{ [s]}}}$$

$$3a) \quad G_p(j\omega) = \frac{20e^{-j\omega}}{(1+j2,5\omega)^2}$$

$$\text{Brutfrek.} \quad \omega_1 = \frac{1}{2,5} = 0,4 \quad \downarrow \downarrow$$

$$|G_p|_{LE} = 20$$

$$\angle G_p = -\omega \frac{180^\circ}{\pi} - 2 \arctan 2,5\omega$$

w	$\angle G_p$
0,05	-17°
0,1	-34°
0,2	-60°
0,5	-131°
1	-194°

$$b) \quad \text{Ur Bode } \omega_n = 0,85 \Rightarrow T_0 = \frac{2\pi}{\omega_n} = 2,4 \text{ [s]}$$

$$\sim \sim \sim |G_p(j\omega_n)| = 11 \text{ dB} \Rightarrow K_p = -11 \text{ dB} = 0,28$$

$$\tilde{x}-N \Rightarrow \text{Val:} \quad \underline{\underline{K_p = 0,45 K_0 = 0,13}}$$

$$\underline{\underline{T_I = 0,85 T_0 = 6,3 \text{ [s]}}}$$

04 08-20

- 4 a) T_I mindre $\Rightarrow$ snabbare & instabilare
 b) se lärobok + föreläsningsanteckningar

$$5 \text{ a) } G_{VY} = \frac{Y(s)}{V(s)} = \frac{1}{1 + G_R G_P}$$

$$G_P = \frac{10}{1+4s}$$

$$G_R = 2\left(1 + \frac{1}{3s}\right) = \frac{6s+2}{3s}$$

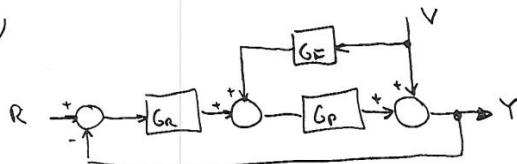
$$\therefore G_{VY} = \frac{1}{1 + \frac{6s+2}{3s} \cdot \frac{10}{1+4s}} = \frac{12s^2 + 3s}{12s^2 + 63s + 20}$$

$$G_{VY}(j\omega) = \frac{-12\omega^2 + j3\omega}{20 - 12\omega^2 + j63\omega}$$

$$|G_{VY}| = \frac{\sqrt{144\omega^4 + 9\omega^2}}{\sqrt{(20 - 12\omega^2)^2 + (63\omega)^2}} = 0,033 \quad \text{vid } \omega = 0,2 \text{ rad/s}$$

$$\underline{\underline{\hat{y}}} = |G_{VY}| \cdot \underline{\underline{\hat{v}}} = 0,033 \cdot 8 = \underline{\underline{0,26}}$$

b)

Med störning V e in för framkopplingsblock G_F

$$Y \text{ påverkats av } V \text{ om: } V + V \cdot G_F G_P = 0 \Rightarrow \underline{\underline{G_F}} = -\frac{1}{G_P} = -\frac{1+4s}{10}$$

040820

$$6) Y(z) \{1 - 0,8z^{-1}\} = 2z^{-2}U(z)$$

$$H_p(z) = \frac{Y}{U} = \frac{2z^{-2}}{1 - 0,8z^{-1}}$$

$$H_R(z) = k_R$$

$$H_{\text{tot}}(z) = \frac{Y(z)}{R(z)} = \frac{H_R H_p}{1 + H_R H_p}$$

$$\text{KE} \quad 1 + H_R H_p = 0$$

$$1 + \frac{2k_R z^{-2}}{1 - 0,8z^{-1}} = 0$$

$$1 - 0,8z^{-1} + 2k_R z^{-2} = 0$$

$$z^2 - 0,8z + 2k_R = 0$$

$$\text{Polar} \quad z_{1,2} = 0,4 \pm \sqrt{0,16 - 2k_R}$$

$$0 < k_R \leq 0,08 : \text{reella polar} \quad |z_{1,2}| \leq 0,4 + 0,4 = \underline{0,8} \quad \therefore \text{stabilit}$$

$$k > 0,08 : \text{kompl. polar} \quad z_{1,2} = 0,4 \pm j\sqrt{2k_R - 0,16}$$

$$|z_{1,2}|^2 = 0,4^2 + (2k_R - 0,16) = 2k_R$$

$$\text{stabilit om } |z_{1,2}| < 1 \Leftrightarrow |z_{1,2}|^2 < 1$$

$$\therefore -1 - 2k_R < 1 \Rightarrow \underline{k_R < 0,5}$$

$$7) G_p(s) = \frac{e^{-6s}}{s} = \frac{(e^{-3s})^2}{s} \quad n = 3 \text{ [s]} \quad \text{Diskretisierung} \Rightarrow$$

$$H(z) = \frac{3z^{-1}}{1 - z^{-1}} \cdot z^{-2} = \frac{3z^{-3}}{1 - z^{-1}} = \frac{B(z)}{A(z)}$$

$$\begin{cases} n_c = n_b - 1 = 3 - 1 = 2 \\ n_d = n_a - 1 = 1 - 1 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} C(z) = 1 + c_1 z^{-1} + c_2 z^{-2} \\ D(z) = d_0 \end{cases}$$

$$\text{Alla poler i origo} \Rightarrow P(z) = 1$$

$$\text{PPE} \quad P = AC + BD$$

$$1 = (1 - z^{-1})(1 + c_1 z^{-1} + c_2 z^{-2}) + 3z^{-3} \cdot d_0$$

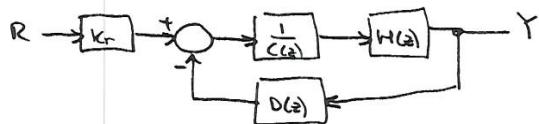
$$1 = 1 + (c_1 - 1)z^{-1} + (c_2 - c_1)z^{-2} + (3d_0 - c_2)z^{-3}$$

04.08.20

7. Forts. ID

$$\begin{cases} C_1 - 1 = 0 \\ C_2 - C_1 = 0 \\ 3d_0 - C_2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} C_1 = 1 \\ C_2 = 1 \\ d_0 = \frac{1}{3} \end{cases}$$

$$\therefore \underline{\underline{C(z) = 1 + z^{-1} + z^{-2}}} \quad \underline{\underline{D(z) = \frac{1}{3}}} \quad \underline{\underline{k_r = \frac{P(1)}{B(1)} = \frac{1}{3}}}$$

8/ Materialbalancer

$$\text{Tank 1: } A_1 \frac{dh_1}{dt} = u_1 - k(h_1 - h_2) = -kh_1 + kh_2 + u_1$$

$$\text{Tank 2: } A_2 \frac{dh_2}{dt} = u_2 + k(h_1 - h_2) - kh_2 = kh_1 - 2kh_2 + u_2$$

$$\text{Tillstånd } x = \begin{bmatrix} h_1 \\ h_2 \end{bmatrix}, \text{ Insignal } u = \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{bmatrix}, \text{ Utignal } y = kh_2$$

$$\therefore \begin{bmatrix} \dot{h}_1 \\ \dot{h}_2 \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} -\frac{k}{A_1} & \frac{k}{A_1} \\ \frac{k}{A_2} & -\frac{2k}{A_2} \end{bmatrix}}_A \begin{bmatrix} h_1 \\ h_2 \end{bmatrix} + \underbrace{\begin{bmatrix} \frac{1}{A_1} & 0 \\ 0 & \frac{1}{A_2} \end{bmatrix}}_B \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{bmatrix}$$

$$y = \underbrace{\begin{bmatrix} 0 & k \end{bmatrix}}_C \begin{bmatrix} h_1 \\ h_2 \end{bmatrix} + \underbrace{\begin{bmatrix} 0 & 0 \end{bmatrix}}_D \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{bmatrix}$$

